

**การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในยุคนิว نرمัล**
**The Conduct in Accordance with The Regulation on
Professional Ethics for Effective School Administrators
During The New Normal Era**

กุลลดา อาริย์วงศ์* ณรงค์กร ท่วม่วง* ธนพงษ์ เขมาคม* ศิริินภา จิตรตรง*
สินาถ อานามนารถ* อีรังกูร วรบำรุงกุล** เริงวิชญ์ นิลโคตร***
วัยวุฒิ บุญลอย*** อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง***

Kunlada Arrivong* Narongkoln Thamuang* Thanaphong Khemakhom*
Sirinapa Jittrong* Sinat Anamnart* Theerangkoon Warabamrungkul**
Reongwit Nilkote*** Waiwoot Boonloy*** Arungiat Chansongsaeng***

Received : 3 September 2021 / Revised : 30 September 2021 / Accepted : 7 October 2021

บทคัดย่อ

ภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ของประเทศในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสังคม ประชาชนต้องมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันให้เป็นแบบวิถีชีวิตใหม่ ไม่เว้นแม้แต่วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา อัน เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับการยอมรับและยกย่องว่าเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในสังคม ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรนำแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยา บรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม มาปรับประยุกต์ใช้ควบคู่กับคุณสมบัติ ที่ดีของผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการสถานศึกษาใน ยุคนิว نرمัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : จรรยาบรรณวิชาชีพ/ ผู้บริหารที่ดี/ ยุคนิว نرمัล

*นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

***อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

*Graduate student at Master of Educational Administration program, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

**Assistant Professor Dr. at Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

***Lecturer Dr. at Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

Abstract

According to the current situation, Thailand has been being under the pandemic of Covid-19 (Corona Virus Disease 2019) which causes huge transformation in many aspects. One of them is social transformation. People have to change their normal daily life to the New Normal a new way of safe living during the pandemic, not even school administrators. As school administrators are defined as educational profession who has high responsibility with their honor and prestige, they has been recognized and regarded as a good role model for people in their society. Hence, they should apply the regulation of the teacher council on Professional ethics, which divided into 1) Personal Ethics, 2) Professional Ethics, 3) Client Centered Ethics, 4) Collegial Ethics, and 5) Societal Ethics, with the administrator standard qualities for creating the way of conduct that helps them manage the school during the New Normal era effectively.

Keywords: Professional Ethics/ Good executives/ New Normal Era

บทนำ

ประเทศไทยตกอยู่ภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของประเทศด้านสังคม ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนมีความอยากลำบากในการดำรงชีวิต ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันให้เป็นแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ซึ่งเป็นรูปแบบวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั่วโลก จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย ทำให้มีการวางแผนการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบต่าง ๆ คือ ตามความเหมาะสม ของสถานศึกษา มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน On Site, On Air, Online, On Demand และ On Hand ทำให้เกิดความคาดหวังของผู้ปกครองถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สังคมไทยวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยกย่องและให้เกียรติเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่เสียสละตน เป็นผู้ให้คำแนะนำแนวทาง รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามความคาดหวังของสังคมและเพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรี ของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน และแนวทางของจรรยาบรรณวิชาชีพตามที่คุรุสภากำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีบทบาทต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยเป็นผู้รับมอบนโยบายมาบริหารจัดการ ในสถานศึกษา หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี จะสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาของตนเองให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ แต่ถ้าคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดการสถานศึกษาจะถูกต้อง หรือดีเพียงใดก็ตาม ผลงานที่เกิดขึ้นของสถานศึกษานั้น ๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านในสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ควรที่จะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการและคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร (ศักดิ์ชัย ภูเจริญ, 2552)

บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตน เพื่อเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคนิวอร์มัล โดยนำเสนอเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติตนในตำแหน่งการทำงาน และการปฏิบัติตนให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาต่อไป

ความหมายของนิวนอร์มัล

New Normal หรือ ความปกติใหม่ มีสาเหตุมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง จนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นเหตุให้คนเจ็บป่วยและล้มตายเป็นจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ ส่งผลให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนทำให้แบบแผนและแนวทางปฏิบัติในชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณสุข ด้านธุรกิจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการใช้ชีวิต ด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา และด้านการท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนหลาย ๆ คน โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในกลุ่มของนักเรียนนิสิตโด่ง ที่มองว่าทุกคน มีสิทธิ์เป็นของตนเอง คนอื่นไม่มีสิทธิ์เหนือบุคคลอื่น เมื่อเกิดมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐต้องการใช้ควบคุมในการบริหารบุคคลเหล่านั้นก็ไม่สามารถยอมรับมาตรการนั้น ๆ ได้ เช่น มาตรการที่รัฐต้องการออกมาควบคุมสถานการณ์อันเกิดจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้น โดยทางศูนย์บริหารสถานการณ์ แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีการประกาศมาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทุกคนต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การสวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เสมอ ต้องเว้นระยะห่าง 2 เมตร ล้างมือ บ่อย ๆ พกเจลแอลกอฮอล์ หลีกเลี่ยงสถานที่แออัด หลีกเลี่ยงกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ที่มีอาการป่วย (พระมหาชัยพร อมรปญโญ, 2564) ในส่วนของด้านการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารสถานศึกษามาเป็นแบบ Online มีการเว้นระยะห่างระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน รวมทั้งงดการเดินทางมายังสถานศึกษา สิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชิน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม สอดคล้องกับ (กาญจนา บุญภักดิ์ และพัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563) ที่ได้ให้ความหมายว่า New Normal เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่การทำงาน การดูแลสุขภาพอย่างเคร่งครัด แม้กระทั่งการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องปรับตัว การดำเนินชีวิตใหม่ในหลากหลายประการด้วยกัน ได้แก่ การรับประทานอาหาร การเดินทาง การพูดคุย เศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของคน หรือแม้กระทั่งการศึกษา เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติทั่วโลก ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่า จะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต โดยคำนี้กำเนิดขึ้นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007-2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายมาเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่น ๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ส่วน “New Normal” ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ช่วง

ปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น อธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง จนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวง อีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอด ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิธีการดำรงชีวิตแบบใหม่ เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพ คือ หลักประพฤติปฏิบัติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรม ที่พึงปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่วิชาชีพต่าง ๆ จะต้องมีการมีจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีหลักการและแนวทางปฏิบัติตามที่ถูกต้องเหมาะสม อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากผู้เชื่อมั่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ (เอกพันธ์ ปัตถาวโร, 2555) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ คือ ประมวลความประพฤติ มารยาท ข้อบังคับ ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพแต่ละวิชาชีพกำหนดขึ้น เพื่อส่งเสริมและรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณ ฐานะและความดีงามของสมาชิก รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญและความสุขในสังคม วิชาชีพ และตนเอง

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติตนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ว่าผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีจรรยาบรรณ ดังนี้ (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ, 2556)

1.จรรยาบรรณต่อตนเอง คือ ต้องมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพ มีวินัยในตนเอง มีวิสัยทัศน์ เกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อก้าวให้ทันต่อการพัฒนาด้านสังคม วิทยาการ การเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ

2.จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คือ ต้องมีความสุจริตและความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ของวิชาชีพ เป็นที่ตั้ง และสามารถเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพขององค์กรวิชาชีพ

3.จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ คือ มีการส่งเสริม ช่วยเหลือ เอาใจใส่ และให้กำลังใจกับผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกันตามหน้าที่และบทบาท และเสริมสร้างให้มีทักษะแห่งการแสวงหาความรู้ มีนิสัยที่เหมาะสมและดีกับผู้รับบริการ ปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยใจที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดี ในด้านการกระทำ คำพูด และหัวใจ ไม่ปฏิบัติตนขัดขวางต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย ปัญญา สังคม จิตใจ และอารมณ์แก่ผู้รับบริการ ให้บริการด้วยความเสมอภาคและซื่อตรง ไม่คิดหาผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คือ เกื้อกูลและช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยใช้เมตตาธรรมและสามัคคีธรรม ในการร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน

5. จรรยาบรรณต่อสังคม คือ การกระทำตนให้เป็นผู้นำในด้านการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม พัฒนาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สังคม เศรษฐกิจ และศาสนา ดูแลผลประโยชน์สาธารณะ และมั่นคง ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีการนิยามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2550 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (11) (จ) มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีความเห็นชอบให้ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมวด 2 ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ, 2550) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ

ปฏิบัติตนเหมาะสมกับความเป็นผู้บริหาร รวมทั้งเป็นต้นแบบที่ดี คำนว้าและศึกษาความรู้ที่ทันสมัยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพสามารถสร้างนวัตกรรม รวมทั้งใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสร้างสรรค์ผลงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมการทำงานโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า สนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ

มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและอบายมุขจนทำให้ขาดสติ หรือแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว หรือมีการล่วงละเมิดทางเพศ ไม่พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อองค์กร ไม่ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาการบริหาร ไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงาน ไม่มีการประเมินผลหรือไม่นำผลการประเมินมาจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพในส่วนที่ 1 คือ จรรยาบรรณต่อตนเองแล้ว ผู้บริหารจะได้รับการเคารพนับถือ เป็นบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่ทันสมัยและหลากหลายสามารถนำองค์ความรู้มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา จนเกิดการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ส่งผลให้ทุกภาคส่วนประสงค์จะเข้ามามีส่วนร่วม ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ

มีความศรัทธา ให้ความชื่นชมในความสำเร็จของวิชาชีพ ปกป้องชื่อเสียง รักษาศักดิ์ศรีแห่ง

วิชาชีพ เชิดชูเกียรติยศ ยกย่องผู้ที่ทำงานเป็นที่ประจักษ์ในวิชาชีพให้สังคมได้รับรู้ ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ ประพฤติตนด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะใช้ความรู้ในการพัฒนาครู ส่งเสริมให้มีการจัดโครงการพัฒนาครู การจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน และการบริหารงานในสถานศึกษา และสนับสนุนให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ

วิพากษ์วิจารณ์วิชาชีพ จนทำให้เกิดการเสียชื่อเสียง แสดงพฤติกรรมเหยียดหยาม ดูหมิ่นกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีการประกอบอาชีพเสริมที่ไม่เหมาะสม ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ จนทำให้เกิดความสูญเสียและเสียหาย เพิกเฉยและไม่ดำเนินการกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพที่มีความประพฤติผิดตามจรรยาบรรณ คัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นของตนให้ข้อมูลตามหลักวิชาการที่ไม่เป็นจริงจนก่อให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงาน และใช้ความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพอาศัยองค์กรทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในส่วนที่ 2 คือ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพแล้วผู้บริหารก็จะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นที่ไว้วางใจของเพื่อนร่วมประกอบวิชาชีพ ส่งผลให้เพื่อนร่วมประกอบวิชาชีพส่งเสริมและสนับสนุนในทุกการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ

มีการทำงานอย่างมีคุณภาพ คำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการ เพื่อการปกป้องสิทธิของผู้ด้อยโอกาสและเยาวชนทุกคน ใช้หลักของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในการบริหารงาน รับฟังความคิด ความเห็นที่ซื่อตรง มีประโยชน์ และมีเหตุผลของผู้รับบริการ สนับสนุน ให้ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนการทำงาน สร้างเสริมความภูมิใจให้กับผู้รับบริการ ด้วยการชมเชย ให้กำลังใจ และยกย่องอย่างจริงใจ และให้โอกาสผู้รับบริการได้เสนอวิธีการ หรือแนวคิด ที่ซื่อตรงและเป็นประโยชน์

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ

มีพฤติกรรมที่เลือกปฏิบัติ มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องและเรียกรับค่าตอบแทนจากผู้รับบริการ

สรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในส่วนที่ 3 คือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารจะได้รับความไว้วางใจจากผู้รับบริการ ได้รับฟังความคิดเห็นที่ซื่อตรงและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และร่วมสร้างผลงานกับผู้รับบริการ ให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ

สรรค์สร้างแนวทางในการบริหารเพื่อให้การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมและปกป้องสิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เป็นผู้ที่มีการพัฒนาในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง พิจารณาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพโดยใช้หลักคุณธรรมในการตัดสินใจ มีความสามัคคีและความร่วมมือ ในการพัฒนาการศึกษา และรับฟังข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ

มีทัศนคติทางลบต่อวิชาชีพ ข้อเสนอไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ปกปิดความรู้ ไม่ช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ แนะนำในทางไม่ถูกต้องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จนทำให้เกิดผลเสียต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ตนมีความถนัด แม้ได้รับการร้องขอ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความพึงพอใจตนเองเป็นหลัก ไม่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ใช้หน้าที่และอำนาจปกป้องพรรคพวกของตนที่ทำผิดโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับองค์กรหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ขมขยและยอมรับการกระทำของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอันแสดงถึงการบกพร่องต่อหน้าที่หรือคุณธรรมอันดี วิพากษ์และวิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคี

สรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพในส่วนที่ 4 คือ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพแล้ว ผู้บริหารจะได้รับการยกย่องจากผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ สถานศึกษาจะมีบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับผู้บริหาร ทำให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา ไปในทางที่ดีขึ้น

ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ

ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการหรือวิชาชีพแก่ชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้รู้ ในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ

ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงและอ้อม ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนเป็นปฏิกิริยาต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

สรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในส่วนที่ 5 คือ จรรยาบรรณต่อสังคมแล้ว ผู้บริหารจะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก สร้างเสริมให้เป็นต้นแบบสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

คุณสมบัติผู้บริหารที่ดี

(Jeffrey, 2021) ได้กล่าวไว้ว่า “ภาวะผู้นำและการเรียนรู้เป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ในยุคนี้” การบริหารงานเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ มีหลักการ ทฤษฎี และกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน โดยลักษณะเช่นนี้การบริหารงานจึงเป็นศาสตร์ทางสังคมที่อยู่ในกลุ่มเดียวกับวิชารัฐศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยา (กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล, 2562) แต่ถ้าพิจารณาการบริหารงานในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารงานแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสม กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม (ชัชวาลย์ สันติเดช, 2562) ผู้บริหารที่ดีควรที่จะมีความคิดเชิงบูรณาการ (Integrative thinking) คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์ มองการณ์ไกล กล้าตัดสินใจ และรู้วิธีการแก้ไขปัญหา (Martin, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับ (สิริวงษ์ เอียสกุล, 2562 และ สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ, 2560) ที่ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีจะต้องมีศิลปะในการครองใจคน สามารถจูงใจคนให้เต็มใจร่วมมือ หรือให้การสนับสนุน เป็นนักประสานความเข้าใจของทุกฝ่าย สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กร (Building Partnerships) เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย รวมถึงเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีความสามารถในการบูรณาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าใจศิลปะการบริหารที่งานที่เก่งเลิศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคนิวนอร์มัล การบริหารงานให้เก่งทั้ง “งาน” เก่งทั้ง “คน” ต้องมีคุณสมบัติที่เพียบพร้อมหลายประการ ซึ่งนับเป็นความท้าทายของผู้บริหารองค์กรที่ต้องมีการปรับตัวในยุคนิวนอร์มัล

ด้านของการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคนิวนอร์มัล ซึ่งจากการได้ร่วมกันอภิปรายในรายวิชาการพัฒนาวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ข้อสรุปว่าคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในยุคนิวนอร์มัลควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ร่วมวิชาชีพ 2) มีภาวะผู้นำสามารถจูงใจเพื่อนร่วมงานให้เต็มใจปฏิบัติงาน 3) มีความเข้าใจสภาพแวดล้อม เข้าถึงบุคลากรและมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ 4) มีเป้าหมายชัดเจน วิสัยทัศน์กว้างไกล และเป็นนักประสานความร่วมมือ 5) สนับสนุนให้เพื่อนร่วมงานสามารถแก้ไขปัญหาและเป็นผู้นำที่ดีได้ในอนาคต 6) สร้างสถานศึกษาให้มีภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นองค์กรแห่งความสุข 7) มีการวางตัวและใช้คำพูดเหมาะสม สื่อสารตรงประเด็น กระชับ และเข้าใจง่าย 8) มีภูมิธรรมในการบริหาร คือ พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 และ

อธิบาท 4 9) มีภูมิรู้ในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเป็นประโยชน์ 10) มีสติ อดทน เข้มแข็งสามารถนำพาสถานศึกษาให้ผ่านพ้นปัญหาไปได้ และ 11) รักในสิ่งที่ทำและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวอร์มัลไม่ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (1) ไม่มีความยุติธรรม (2) ไม่มีจิตวิทยาในการบริหาร (3) มีความทะนงในตนเอง ไม่ฟังความคิดเห็นเพื่อนร่วมงาน (4) ไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหาร (5) ไม่เชื่อใจเพื่อนร่วมงาน (6) ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (7) ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่พึงปฏิบัติ (8) ต่อต้านความเปลี่ยนแปลงด้วยการนิ่งเฉย (9) แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (10) ไม่มีการพัฒนาตนเอง และ (11) ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้

บทสรุป

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารที่ดีในยุคนิวอร์มัล ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณสมบัติในการเป็นนักประสานความร่วมมือ มีเป้าหมายชัดเจน วิสัยทัศน์กว้างไกล รักในสิ่งที่ทำและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณสมบัติในการเข้าใจสภาพแวดล้อม เข้าถึงบุคลากร มุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ และสามารถนำพาสถานศึกษาให้ผ่านพ้นปัญหาไปได้ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณสมบัติในการสร้างสถานศึกษาให้มีภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นองค์กรแห่งความสุขโดยใช้หลักธรรมในการบริหาร นั่นก็คือ พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 และอธิบาท 4 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารที่ดีควรมีภาวะผู้นำสามารถจูงใจเพื่อนร่วมงานให้เต็มใจปฏิบัติงาน เป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนให้เพื่อนร่วมงานสามารถแก้ไขปัญหา และเป็นผู้นำ ที่ดีได้ในอนาคต 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณสมบัติในการวางตัว ใช้จ่ายที่เหมาะสม สื่อสารตรงประเด็น กระชับ และเข้าใจง่าย มีภูมิรู้ในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี และให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเป็นประโยชน์ ในส่วนของลักษณะคุณสมบัติที่ผู้บริหารไม่ควรปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้บริหารไม่ควรมีความทะนงในตัวเอง ไม่ฟังความคิดเห็นเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งไม่มีการพัฒนาตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้บริหารไม่ควรทำงานโดยปราศจากการใช้จิตวิทยาและควรปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่พึงปฏิบัติอยู่เสมอ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารไม่ควรแสดงความอยุติธรรมความไม่ยืดหยุ่นในการบริหารและไม่ให้ความไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้บริหารไม่ควรขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและแสดงพฤติกรรมต่อต้านความเปลี่ยนแปลงด้วยการนิ่งเฉย ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำคุณสมบัติที่ดีไปปฏิบัติตามได้ และไม่ปฏิบัติตามคุณสมบัติที่ไม่ควรปฏิบัติดังกล่าวมาข้างต้น จะส่งผลให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีได้ ในยุคนิวอร์มัล

บรรณานุกรม

- กัลยารัตน์ อีระธนชัยกุล. (2562). *การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่*. กรุงเทพฯ : ซี
เอ็ดดูเคชั่น.
- กาญจนา บุญภักดิ์. (2563). การจัดการเรียนรู้ยุค New Normal. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*,
19(2).
- ชัชวรินทร์ สันติเดช. (2562). *Smart business เจาะกลยุทธ์อาลึบาบาพลิกโฉมโลก*. กรุงเทพฯ :
ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พระมหาชัยพร อมรปญโญ. (2564). วิธีการบำบัดความเครียดตามแนวพระพุทธศาสนายุค New
Normal. *วารสารพุทธนวัตกรรมการบริหารศรัทธา*, 1(2).
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19.
วารสารศิลปะการจัดการ, 4(3).
- สิริวงษ์ เอียสกุล. (2562). *การจัดการธุรกิจขนาดย่อม*. หนองคาย : คณะบริหารธุรกิจวิทยาเขต
หนองคาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ. (2560). *หลักการบริหารธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : จุฑทอง.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ
ของวิชาชีพ พ.ศ. 2550*. <https://www.ksp.or.th/ksp2018/2018/11/1811/>.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556*.
<https://www.ksp.or.th/ksp2018/2018/11/1811/>.
- เอกพันธ์ ปัตถาวะโร. (2555). *จรรยาบรรณวิชาชีพ*. [http://aekapan.blogspot.
com/2012/08/blog-post.html](http://aekapan.blogspot.com/2012/08/blog-post.html).
- Jeffrey, P.B. (2021). *ถอด '5 บทเรียน' ความสำเร็จของ 'เจฟฟ์ เบโซส์' จากประสบการณ์ 27 ปี
ในฐานะ CEO ของ Amazon*. กรุงเทพฯ : THE STANDARD.
- Martin, P. (2020). *The Globalization of Capitalism in Thai World Countries*.
Westport, Praeger.